

Aleksandra Cofta-Broniewska

Poczałkowo, gm. Aleksandrów
Kujawski, woj. włocławskie.
Stanowisko 33

Informator Archeologiczny : badania 15, 194-195

1981

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

W trakcie badań zaobserwowano istnienie zróżnicowanej stratyfikacji i większej miąższości uwarstwień w partiach północno-wschodniej i wschodniej, a mniejszej miąższości, względnie nawet brak uwarstwień na kulminacji, w części zachodniej wyniesienia.

Stwierdzono, że na całej długości wyspy, z wyłączeniem jej części zachodniej i północno-zachodniej, występuje warstwa osadnicza z fazy E okresu wczesnośredniowiecznego wraz z jej podwarstwami i obiektami o charakterze mieszkalno-gospodarczym /sektory II i III/. Są to jamy odpadkowe oraz pozostałości po spalonej drewnianej zabudowie mieszkalnej z paleniskami. Znalaziono tam fragmenty naczyń głównie całkowicie obtaczanych oraz ułamki przedmiotów żelaznych, w tym noży i sprzączki.

Ślady osadnictwa późnośredniowiecznego w postaci ceramiki naczyniowej, płyt posadzkowych i cegieł są datowane na XV i XV/XVI w. Wiążą się one z istnieniem na tym terenie obiektu, którego na razie nie można bliżej określić.

Natomiast natrafiono na relikty zabudowy murowanej trwającej od XVI do XVIII w., wiążącej się z wzniesieniem założenia dworskiego, uchwytnego w sektorach I i II. Chronologię potwierdza stratyfikacja i materiał ruchomy w postaci: ceramiki naczyniowej i budowlanej - kafle, płyty posadzkowe, płyty z pokrycia dachowego, destrukty budulca; szkła witrażowego i użytkowego, kamienia żarna rotacyjnego, fragmentów okuć, gwoździ, podkówek do obuwia, noży, klucza i półkoska oraz z brązu.

Występujące dotychczas elementy wczesno- i późnośredniowieczne nie pozwalają na obecnym etapie badań, definitywnie potwierdzić lub zaprzeczyć istnienia na tym terenie grodu i zamku. Natomiast można w sposób wycinkowy odczytać założenie dworskie, udokumentowane kartograficznie na początku XIX w., potwierdzone materiałem ruchomym, relikdami architektury i fragmentem brukowanej drogi dojazdowej.

Materiały znajdują się w Muzeum Archeologicznym w Poznaniu.

Badania będą kontynuowane.

POCZAŁKOWO, gm. Aleksandrów Kujawski Uniwersytet im. Adama
woj. wrocławskie
Stanowisko 33

Mickiewicza
Katedra Archeologii
Zespół Badań Kujaw
w Poznaniu

Badania prowadził Zespół Badań Kujaw pod kierunkiem doc. dr Aleksandry Cofta-Broniewskiej. Finansował WKZ we Wrocławku. Drugi /? / sezon badań, Cmentarzysko kultury przeworskiej, cmentarzysko /2 poł. XI-XII w. /.

Stanowisko odkryte zostało w 1956 r. przez ekię Muzeum Archeologicznego w Toruniu. Na podstawie przeprowadzonych badań powierzchniowych i sondazowych /? / określone, jako cmentarzysko ciepłopalne i szkieletowe kultury przeworskiej. Badania realizowane były w ramach szerszej akcji ratowniczej nekropoli.

Cmentarzysko usytuowane jest na kulminacji i stoku wschodnim wysokiego, rozległego pagórka obramowanego od strony północnej i południowej podmokłymi kotlinkami. Ogółem zbadano powierzchnię 380 m², rejestrując 16 obiektów, w tym 3 jamy o bliżej nieokreślonym charakterze i chronologii, oraz 13 grobów szkieletowych z okresu wczesnego średniowiecza. Stan zachowania 7 spośród nich był względnie dobry, pozostałe w różnym stopniu zniszczone przez orkę i eksploatację piasku. Szkielety ułożone były w pozycji wyprostowanej, z głową w kierunku zachodnim; wyposażenie - typowe dla tego etapu rozwojowego obrządku pogrzebowego - stanowiły: noże żelazne /5/, kabłączki brązowe /3/, pierścionki brązowe /2/, przęślik /1/ i moneta srebrna Władysława II. Chronologię nekropoli określić można ramowo na 2 poł. XI-XII wieku.

Obiektów grobowych kultury przeworskiej nie stwierdzono. Z faktu zalegania dużej liczby materiału o charakterze niewątpliwie sepulkralnym - przepalone ułamki naczyń z okresu późnolatańskiego i rzymskiego, fragmenty terra sigillata na powierzchni oraz w warstwie ornej, a nawet w jamach późniejszych grobów szkieletowych, wnioskować wypada, że wskutek oddziaływania sprzężonych czynników naturalnych, jak i antropogenicznych uległy one całkowitej destrukcji.

Materiały przechowywane są w zbiorach KA UAM.

Badania zakończono.

POZNAŃ - Stare Miasto
ul. Szewska 5/6

Muzeum Archeologiczne
w Poznaniu

Badania prowadził mgr Zbigniew Karolczak. Finansowało Muzeum Archeologiczne w Poznaniu. Pierwszy sezon badań. Osada /XII/XIII - 1 poł. XIII w. /, miasto lokacyjne, kwartał północno-wschodni /średniowiecze, czasy nowożytny/.

Badania mają charakter interwencyjny w związku z prowadzonymi na terenie posesji pracami budowlanymi.

Odsłonięto profil północny wykopu długości 20 m oraz profil wschodni długości 15 m. W ramach nadzoru archeologicznego wyróżniono 20 uwarstwień, związanych z użytkowaniem terenu, począwszy od średniowiecza po czasy współczesne, które układają się w cztery zasadnicze poziomy horyzontalno-chronologiczne.